

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 18 listopada 2009 r.

**Zarząd
Gminnej Spółki Wodnej „Marycha”
w Sejnach**

LBI-410-009-18/2009
P/09/122

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Gminnej Spółce Wodnej „Marycha” w Sejnach („Spółce”) utrzymanie w latach 2007-2009 (I półrocze) urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokóle podpisanym 30 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie w latach 2007-2008 dotacji z budżetu państwa na utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych („u.m.sz.”), natomiast negatywnie stan utrzymania tych urządzeń.

1. Stan utrzymania przez Spółkę u.m.sz. odbiegał od dobrych praktyk w tym zakresie, zalecających coroczną konserwację gruntowną na 1/3 rowów melioracyjnych i bieżącą na całej ich długości oraz oczyszczanie wszystkich studzienek drenarskich, przepustów i urządzeń piętrzących. W latach 2007-2009 (I półrocze) odmuleniem w ramach konserwacji gruntownej objęto bowiem łącznie 120,7 km rowów (37,7 % ich długości) i tylko przy odmulaniu oczyszczano z krzewów i drzew skarpy rowów. Skutkiem tego na 56,3% km rowów (17,065 km z 30,295 km) poddanych oględzinom NIK, widoczna była przyspieszona ich dekapitalizacja, przejawiająca się wypłyleniem, zamuleniem, zakrzaczeniami lub zadrzewieniami, ograniczającymi przepustowość, jak i niszczącymi

¹o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”

konstrukcję rowów. Łąki przy 4 rowach na powierzchni 31 arów były podtopione z powodu spiętrzenia wód przez tamy bobrów, 1 z 3 studzienek drenarskich i 2 z 4 przepustów były niedrożne (jeden zdeptany przez zwierzęta, a drugi zanieczyszczony i zarośnięty), a wolne od zanieczyszczeń i sprawne było 5 poddanych oględzinom wylotów drenarskich. Przyczyny takiego stanu u.m.sz., to:

- wiek urządzeń, które zostały wybudowane głównie w końcu lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia, na których w okresie objętym kontrolą odnotowano 124 awarie drenarskie. Spółka (wg stanu na 30 czerwca 2009 r.) obejmowała swoją działalnością 2.361 ha z ogółem 2.692,36 ha zmeliorowanych użytków rolnych na terenie Gminy Sejny (87,7%) z 319,8 km rowów melioracyjnych (93,6%), z tego 1.654,26 ha odwadnianych i 1.038,10 ha zdrenowanych z 540 studzienkami. Według „*Programu nawodnień rolniczych województwa podlaskiego na lata 2007-2013*”, opracowanego przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku („WZMiUW”), do odbudowy zastał zakwalifikowany 1 z 2 zgłoszonych przez Spółkę (z 10 ogółem) obiektów melioracyjnych z terenu jej działania.
 - składka członkowska (35 zł/ha w latach 2007-2009) zapewniająca finansowanie tylko najpilniejszych potrzeb. Wykonywanie zabiegów w zakresie i częstotliwością wynikającą z dobrych praktyk, byłoby możliwe przy składce 99,10 zł zł/ha w 2007 roku, 133,70 zł/ha w 2008 roku i 153,30 zł/ha w 2009 roku,
 - zaległości w opłacaniu składek, których ściągальność w 2007 roku wynosiła 91,2% i w 2008 roku 90,8% (zaległości z tytułu składek to za te lata 9.864,45 i 8.809,85 zł). Od 2008 roku Spółka nie kierowała tytułów wykonawczych do egzekucji, w związku ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów z 6 lutego 2008 r., że jej podjęcie musi być poprzedzone uzyskaniem przez spółkę stosownego orzeczenia sądu.
2. W okresie objętym kontrolą przychody Spółki ze składek członkowskich wyniosły 213,2 tys. zł, co stanowiło 50 % jej przychodów ogółem (425,9 tys. zł), ze sprzedaży usług konserwacji urządzeń melioracji podstawowych 100,4 tys. zł i z refundacji wynagrodzeń 83,0 tys. zł oraz 29,2 tys. zł z dotacji z budżetu Wojewody Podlaskiego (24.588 zł w 2007 roku i 4.651 zł w 2008 roku). Środki dotacji w całości wykorzystano na konserwację u.m.sz., przestrzegając obowiązujących procedur przy ich pozyskiwaniu i rozliczaniu. Błąd niemający wpływu na wysokość dotacji i jej właściwe wykorzystanie, wystąpił w rozliczeniu dotacji za 2008 rok.

W latach 2007-2009 (I półrocze) wydatki Spółki wyniosły łącznie 390,5 tys. zł, z czego 325,8 tys. zł przeznaczono na konserwację u.m.sz.

3. W pracy Spółki wystąpiły przypadki naruszeń ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.² oraz statutu Spółki³, bowiem:
- od wejścia w życie Prawa Wodnego, Spółka nie zgłosiła do katastru wodnego danych dotyczących decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu, dwukrotnych zmian składu Zarządu (naruszenie postanowienia art. 167 ust. 2 i 3 Prawa wodnego) i w konsekwencji nie figurowała w Katastrze Wodnym Regionu Wodnego Wisły Środkowej,
 - kierownik Spółki nie posiadając upoważnienia lub pełnomocnictwa Zarządu podpisywał umowy i rachunki, co było niezgodne z postanowieniami § 26 ust. 2 statutu Spółki, który stanowił, że oświadczenia woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych oraz dokumenty finansowe podpisują przewodniczący lub jego zastępca albo dwie osoby upoważnione przez Zarząd Spółki (pełnomocnicy),
 - Zarząd Spółki, w okresie objętym kontrolą, nie przedłożył Staroście Powiatu Sejneńskiego 1 z 3 uchwał Walnego Zgromadzenia Delegatów (uchwały z 14 marca 2008 r.), czym naruszono postanowienia art. 179 ust. 1 Prawa wodnego, zobowiązującego do przedkładania uchwał staroście w terminie 7 dni od ich podjęcia,
 - nieaktualny był wykaz członków Spółki, w zakresie danych o własności gruntów 13 ze 108 przeanalizowanych pod tym kątem przez NIK (z 799 ogółem) osób fizycznych. Wykaz członków spółki, zgodnie z art. 166 ust. 2 Prawa wodnego, podlega dołączeniu do statutu.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

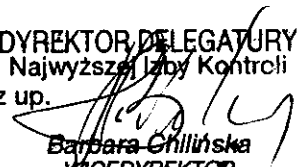
1. Podjęcie wspólnie z członkami Spółki działań w kierunku poprawy stanu utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.
2. Dokonanie określonych w art. 167 ust. 2 i 3 Prawa wodnego zgłoszeń do katastru wodnego.
3. Przedkładanie Staroście Powiatu Sejneńskiego uchwał organów Spółki z zachowaniem 7-dniowego terminu określonego w art. 179 ust. 1 Prawa wodnego.
4. Zapewnienie aktualności wykazu członków Spółki, o którym mowa w art. 166 ust. 2 Prawa wodnego.
5. Uporządkowanie spraw związanych z właściwą reprezentacją Spółki przez jej kierownika.

² Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.), dalej zwanej „Prawem wodnym”

³ zatwierdzonego przez Starostę Powiatu Sejneńskiego 21 marca 2003 r.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd Spółki w terminie 30 od dnia otrzymania wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie oceny, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Barbara Grilińska
WICEDYREKTOR